

Sygnatura akt I C 500/16/7

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 016 r.

Sąd Rejonowy w Szamotułach I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Kajetan Kosterkiewicz

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Jagoda Turkot

po rozpoznaniu w dniu 24-10-2016 r. w Szamotułach

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko J. W.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Kajetan Kosterkiewicz

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. W. kwoty 169,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7.01.2015 r. do dnia zapłaty a także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego roszczenia powód wskazał, że dostarcza paliwo gazowe do lokalu zajmowanego przez pozwaną w miejscowości M.. Na skutek nieuregulowania przez pozwaną należności za dostarczone paliwa, powód zdemontował gazomierz i odciął dopływ gazu. Po uregulowaniu zadłużenia, gazomierz został zamontowany na nowo i pozwanej naliczono opłatę w wysokości kwoty dochodzonej pozwem.

Nakazem zapłaty referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 14.12.2015 r. w sprawie o sygn.(...) uwzględniono powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazała, że regulowała na bieżąco wszystkie należności wynikające z faktur za dostawę gazu. Demontaż gazomierza nie nastąpił z jej winy i nie powinna ponosić opłat jego ponownego zamontowania. Do odłączenia gazomierza i wyłączenia dostawy gazu doszło zimą, pozwana uregulowała wszystkie należności podane jej jako rzekomo zaległe, albowiem był to warunek ponownego podłączenia gazu, pomimo że nie wyjaśniono jej, z czego ta zaległość wynikała.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana J. W. jest od 2009 roku właścicielem zabudowanej nieruchomości położonej w M. przy ul. (...). Dom ogrzewany jest z sieci gazowej, w ramach której paliwo dostarcza powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Wszystkie faktury i rachunki za dostawę gazu były regulowane na bieżąco, bywało jednak że pozwana spóźniła się kilka dni z zapłatą, a odsetki za te kilkudniowe opóźnienie były ujmowane w kolejnej fakturze, którą

opłacano w całości. Nie zaszła sytuacja, w której pozwana spóźniła się miesiąc z płatnościami a powód wzywał ją do zapłaty zaległości. Od miesiąca września 2014 roku wszystkie faktury uregulowane były w terminach płatności.

W dniu 8.12.2014 r. pracownicy powoda, bez uprzedzenia i wiedzy pozwanej, dokonali demontażu licznika gazu nr (...) znajdującego się w granicy nieruchomości, odcinając tym samym dopływ gazu do domu zajmowanego przez pozwaną z rodziną. Pomimo zimowej pory nie poinformowano o odcięciu dostawy gazu a wiedzę w tym przedmiocie nabyła pozwana po zauważeniu, że przestał funkcjonować piec ogrzewający budynek.

W tym samym dniu pozwana skontaktowała się z infolinią telefoniczną udostępnioną przez powoda i uzyskała informację że przyczyną odłączenia gazu była zaległość w ramach opłat za dostawę gazu. Pracownicy (...) Obrót Detaliczny nie byli w stanie jednak wskazać z czego zaległość wynika i jakiego okresu lub faktury dotyczy. Poinformowali jedynie, że warunkiem ponownego zamontowania gazomierza i wznowienia dostawy gazu jest uregulowanie zaległych opłat, początkowo wskazano że jest to kwota 200 zł, a następnie że zaległość wynosi 347,35 zł. W dniu 8.12.2014 r. pozwana uregulowała na rzecz powoda sumę 347,35 zł.

W dniu 9.12.2014 r. mąż pozwanej A. W. udał się do P. do siedziby powoda przy ul. (...), gdzie przez dwie godziny próbował ustalić, z czego wynika postulowana przez dostawcę gazu zaległość. Nie mógł spotkać się z kierownikiem odpowiedzialnym za rejon zamieszkania pozwanej z uwagi na jego nieobecność, a dyrektor oddziału nie zezwolił na spotkanie. Pracownicy punktu obsługi interesanta informowali jedynie, że zaległość widnieje w systemie informatycznym, jednak z zapisów w systemie nie wynikało z jakich konkretnie faktur lub okresu rozliczeniowego ta zaległość wynika. Mąż pozwanej dysponował wydrukami potwierdzenia zapłaty za ostatnio przesłane faktury, jednak pracownicy powoda nie widzieli powodów by je przeglądać. Wskazano, że termin ponownego zamontowania gazomierza wynosi 14 dni, jednak na skutek zabiegów męża pozwanej, gaz ponownie podłączono dnia 10.12.2014 r., montując ponownie gazomierz.

W dniu 22.12.2014 r. powód wystawił fakturę sprzedaży na kwotę 169,37 zł za ponowne podłączenie gazu. Pozwana należności tej nie uregulowała, zwracając się do powoda o wskazanie podstaw prawnych i faktycznych żądania poprzedniej należności w kwocie 347,35 zł, jednak do dnia wyrokowania nie uzyskała na swoje pismo odpowiedzi.

W dniu 16.03.2015 r. powód wezwała pozwaną do zapłaty zaległości w kwocie 169,37zł, pismo to pozwana odebrała w dniu 18.03.2015 r.

Dowód: protokół demontażu gazomierza z dnia 8.12.2014 r. k. 23, protokół montażu gazomierza z dnia 10.12.2014 r. k. 24, faktura z dnia 22.12.2014 r. k. 25, wezwanie do zapłaty z dnia 16.03.2015 r. wraz z zpo k. 26-29, potwierdzenie płatności z dnia 13.11.2014 r. k. 53, potwierdzenie płatności z dnia 23.01.2015 r. k. 54, potwierdzenie płatności z dnia 8.12.2014 r. k. 55, oświadczenie pozwanej k. 56, zeznania świadka A. W. k. 57-57v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych od akt sprawy oraz zeznań świadka A. W.. Uznano, że złożone do akt kserokopie dokumentów potwierdzają istnienie oryginałów o tożsamej treści, czego strony nie kwestionowały, nie było też podstaw by podważać tą okoliczność z urzędu. Zgodność z oryginałem przedłożonych do akt części odpisów została potwierdzona przez reprezentujących strony radców prawnych, zatem stosownie do treści art. 129 § 3 kpc ich prawdziwość nie była dla Sądu wątpliwa. Sąd nie znalazł podstaw by podważać prawdziwość zeznań świadka, uznając je za wiarygodne, pomimo bowiem bezpośredniego zainteresowania w rozstrzygnięciu sprawy, jego reakcja na zadawane pytania pozwalała odczytać chęć udzielenia szczerzej odpowiedzi, w zakresie w jakim świadek nie posiadał wiedzy – stronił od konfabulacji na rzecz pozwanej przyznając brak w tym zakresie wiadomości. Przedstawiciel powoda nie stawiał się na rozprawę tracąc prawo weryfikacji prawdziwości wypowiedzi poprzez zadawanie pytań i konfrontowanie odpowiedzi z posiadanymi przez niego informacjami.

Za nieprzydatne dla sprawy uznano załączoną do akt sprawy przez powoda decyzję Prezesa Regulacji (...) z dnia 17.12.2014 r. z załącznikiem w postaci taryf i opłat (k. 32-33), albowiem zgodnie z treścią decyzji taryfa ta mogła mieć zastosowanie najwcześniej 14 dni od jej opublikowania (k. 32v). Nawet gdyby publikacja odbyła się w dniu wydania decyzji, to zastosowanie taryfy możliwe byłoby od dnia 31.12.2014 r. Tymczasem podłączenie gazomierza

nastąpiło 10.12.2014 r., a wystawienie faktury (...)12.2014 r. Nadto wskazana w załączonej taryfie opłata za ponowne podłączenie gazomierza i wznowienia dostawy gazu różniła się od kwoty postulowanej w pozwie.

Powód nie złożył do akt sprawy jakiejkolwiek dokumentacji, która pozwoliłaby na poczynienie ustaleń o uprzedniej zaległości pozwanej w płatnościach za dostawę paliwa w postaci gazu czy wezwaniu pozwanej do zapłaty z wyznaczeniem terminu i poinformowaniem że brak zaległości skutkować będzie przerwą w dostawie gazu, a wobec zaprzeczenia takim okolicznościom przez pozwaną, nie sposób było uznać ich za przyznane (art. 230 kpc).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawy prawnej roszczenia powoda należy upatrywać w ogólnym normatywie kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej wyrażonym w treści art. 471 kc (Dz. U. z 2014 r., poz. 121 t.j. ze zm.), zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W realiach sprawy niniejszej, powód postulował, że na skutek niewykonania przez pozwaną zobowiązania (nieuregulowania należności za dostawę gazu), zmuszony był zdemontować a następnie ponownie zamontować gazomierz i podjąć dostawę paliwa, poniósł w związku z tym szkodę, którą pozwana winna wyrównać w postaci uiszczenia opłaty, której wysokość reguluje taryfa zatwierdzana przez Prezesa (...).

Aby ustalić istniejące po stronie pozwanej zobowiązanie, konieczne było wykazanie przez powoda w pierwszej kolejności prawidłowości naliczania opłaty za ponowne zamontowanie gazomierza i jednocześnie prawidłowość działań w postaci uprzedniego zdemontowania gazomierza.

Zgodnie z treścią art. 6b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012r., poz. 1059 j.t.) mającym zastosowanie od dnia 11.09.2013 r., przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności. Kolejno art. 6b ust. 3 ustawy stanowi, że przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

Aby wykazać prawidłowość skorzystania z uprawnień o których mowa w powołanych normach, powód winien zatem wskazać okoliczności faktyczne i przedłożyć materiał dowodowy z którego wynikałaby zaległość pozwanej w zapłacie za dostawę gazu przekraczającą 30 dni a nadto wykazać dokonanie powiadomienia pozwanej na piśmie o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych jeżeli nie ureguluje ona zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

Powyższe wynika z reguł dowodzenia zapisanych w treści art. 6 kc i 232 kpc. Przepisy te formułują znaną od czasów rzymskich zasadę *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* – na tym spoczywa ciężar dowodu kto twierdzi a nie kto zaprzecza. Jeśli poprawnie odczyta się wzory interpretacyjne zawarte w treści art. 6 kc (ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne) oraz art. 232 kpc (strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne), nie może ulegać wątpliwości że ustawodawca zdecydował się obciążyć koniecznością dowodzenia tą stroną która z danych twierdzeń pragnie skorzystać dla uzasadnienia swoich postulatów; przy czym dowodzić można okoliczności pozytywne. Wprawdzie nie jest wykluczone dowodzenie okoliczności negatywnych, jednak mogą one być dowodzone za pomocą dowodów faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2003 r., sygn. akt II CKN 1409/00, OSNC 2004/7-8/113, Biul.SN 2003/10/12).

Kierując się powolnymi regułami należało zatem ustalić, że na przedsiębiorstwie wykonującym działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych spoczywał obowiązek wykazania istnienia

zobowiązania ciążącego na pozwanej (wystawienie faktury) i co najmniej wskazania że za tą fakturę pozwana nie uregulowała należności oraz że opóźnienie w zapłacie przekraczało 30 dni. Pozwoliłoby to pozwanej na podjęcie obrony i wykazywanie dostępnym jej materiałem dowodowym, że płatność ta została uregulowana. Kolejno powód winien wykazać dokonanie do rąk pozwanej zawiadomienia, o którym mowa w treści art. 6b ust. 3 ustawy.

Za niedopuszczalne należy uznać działanie przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych, polegające na demontażu gazomierza i przerwaniu dostawy gazu z powodu opóźnieniu w płatnościach bez wskazania za jaki okres i z jakiej faktury należności nie zostały uregulowane oraz bez uprzedniego poinformowania o zamiarze przerwania dostawy gazu z wyznaczeniem 14 dni na uregulowanie zaległości. Postulat ten ma pełne zastosowanie w procesie o uiszczenie opłaty za ponowne zamontowanie gazomierza i wznowienie dostawy gazu, w którym na przedsiębiorstwie energetycznym ciąży w szczególności obowiązek wykazania istnienia konkretnego obowiązku płatności, który nie został przez odbiorcę energii wykonany, a co stało się przyczyną zdemontowania gazomierza. Próba przerzucenia na odbiorcę energii (stronę pozwaną) ciężaru dowodzenia nieistnienia nieokreślonej wierzytelności stanowiłaby swoisty chwyt erystyczny, uchylanie się od dowodzenia postulowanych twierdzeń i oczekiwania że strona przeciwna wykaże iż dane roszczenie nie występuje; stanowiłoby to to swoiste argumentum ad ignorantiam - pozamerytoryczny sposób argumentowania, w którym uznaje się za dowód prawdziwości własnej tezy fakt, że strona przeciwna nie potrafi wykazać tezy przeciwnej; takie rozumowanie stanowi w istocie błąd logiczny, którego w procesie nie sposób zaakceptować. Warto zaznaczyć, że z uwagi na zasadę kontradyktoryjności, o ostatecznym kształcie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w dużej mierze decyduje sama inicjatywa dowodowa stron. (...) ta nie jest związana wyłącznie z pozytywnym dowodzeniem przez stronę określonych faktów zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, ale również z odpowiednią reakcją jej przeciwnika procesowego, który może ograniczyć się bądź to do zaprzeczenia określonym faktom (w celu m.in. przeciwdziałania uznaniu je za przyznane - art. 230 kpc), bądź też do przeprowadzenia przeciwdowodu. Tenże przeciwdowód ma m.in. tę właściwość, że niewątpliwie warunkuje ocenę materiału dowodowego, powodując konieczność uwzględnienia jego znaczenia w procesie inferowania - w przyzmacie zasad logiki i doświadczenia życiowego - określonych faktów z innych dowodów, powołanych na okoliczność wykazania tożsamy faktów (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 15.01.2015 r., I ACa 742/14, dot. niepubl.). W realiach sprawy niniejszej pozwana wyraźnie zaprzeczyła by zwlekała z zapłatą należności za dostawę gazu i otrzymała od powoda wezwanie do zapłaty, stąd zastosowanie treści art. 230 kpc nie było możliwe. Powód nie wykazał istnienia zaległości, wysłania wezwania do zapłaty z informacją o zamiarze przerwania dostawy gazu, a zatem ustalony w taki sposób stan faktyczny nie pozwalał na uznanie by przedsiębiorstwo energetyczne było uprawnione do przerwania dostawy gazu i zdemontowania gazomierza. Tym samym żądanie zapłaty za ponowny montaż gazomierza i wznowienie dostawy gazu nie było uprawnione i powództwo podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać że powód nie wykazał swojego roszczenia także co do wysokości. Postulował naliczenie opłaty w wysokości 169,37 zł powołując się na decyzję Prezesa Regulacji (...) z dnia 17.12.2014 r. zatwierdzającego taryfy opłat (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (k. 32-33), albowiem zgodnie z treścią decyzji taryfa ta mogła mieć zastosowanie najwcześniej 14 dni od jej opublikowania (k. 32v). Nawet zatem gdyby publikacja odbyła się tego samego dnia w której wydano decyzję, to zastosowanie taryfy możliwe byłoby od dnia 31.12.2014 r. Tymczasem ponowne podłączenie gazomierza nastąpiło 10.12.2014 r., a wystawienie faktury za tą czynność nastąpiło dnia 22.12.2014 r., a więc przed najwcześniejszą możliwą datą zastosowania powołanej taryfy. Nadto wskazana w załączonej taryfie opłata za ponowne podłączenie gazomierza różniła się od kwoty postulowanej w pozwie. W takiej sytuacji, powód nie wykazał prawidłowości naliczenia opłaty w postulowanej wysokości.

Mając natomiast na uwadze stan faktyczny ustalony w sprawie niniejszej, przytoczenia wymaga art. 6d ust. 1 ustawy prawo energetyczne, który stanowi, że jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne wstrzymało dostarczanie paliw gazowych lub energii odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, a odbiorca ten złożył reklamację na wstrzymanie dostarczania paliw gazowych lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane wznowić dostarczanie paliw gazowych lub energii w terminie 3 dni od dnia otrzymania reklamacji i kontynuować dostarczanie paliw gazowych lub energii do czasu jej rozpatrzenia.

Sąd w niniejszej sprawie nie znalazł podstaw dla kwestionowania wiarygodności zeznań świadka, z których wynikało że pracownicy powodowego przedsiębiorstwa uzależniały wznowienie dostawy gazu od uregulowania należności, nie informując o możliwości wznowienia dostawy w przypadku złożenia reklamacji. Informacja w tym zakresie była natomiast konieczna w sytuacji, w której pozwana kwestionowała prawidłowość odłączenia dostawy gazu wskazując na terminowe regulowanie należności wynikających z dostarczanych jej faktur.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 93 § 1 i 3 kpc obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą sprawę w całości. Na koszty poniesione przez pozwaną składało się wynagrodzenie jej pełnomocnika wynikające z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.). Mając na uwadze treść § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia, Sąd zastosował dwukrotność stawki zastępstwa prawnego zasądzając na rzecz pozwanej od powoda sumę 120 zł, kierując się przy tym charakterem sprawy mającej istotne znaczenie ze społecznego punktu widzenia przy niewielkiej wartości przedmiotu sporu, zachowaniem powoda skutkującym koniecznością wdania się przez pozwaną w spór przed sądem a następnie zaniechanie przez powoda dowodzenia postulowanych twierdzeń. Nie było podstaw dla zwrotu na rzecz pozwanej kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa., albowiem nie wykazano jej poniesienia.

SSR Kajetan Kosterkiewicz